

Posudok bakalárskej práce

Ústav pro klasickou archeologii
Filosofická fakulta Univerzity Karlovy

Autor práce: Šimon Bulíř

Názov práce: Typologie římských lékařských a chirurgických nástrojů a jejich užití v civilním a vojenském prostředí a jejich zobrazení v ikonografii

Autor posudku: Dr. Marek Verčík (oponent)

Kriteria hodnocení	Hodnocení maximální	Hodnocení přidělené
Vytčení cíle práce a jeho dosažení	5	4
Struktura práce a zvolené metody	5	2
Práce s literaturou	5	3
Formální stránka práce	5	4
Dosažené výsledky	10	7
Součet bodů	30	20

Hodnocení: 1 = 30 – 26, 2 = 25 – 20, 3 = 19 – 15, neprospěl = >15

Slovné hodnotenie práce:

Cieľom záverečnej práce študenta bolo vypracovať zhrňujúci prehľad k typom rímskych lekárskejších a chirurgických nástrojov a k ich využitiu ako v civilnej, tak aj vo vojenskej sfére počas doby rímskej. Chronologicky sa práca zameriava primárne na obdobie rímskeho cisárstva, avšak vhodne zvolené úvodné kapitoly ako i početné „odbočky“ zasadzujú tému do širšieho časového kontextu gréckej a rímskej antiky od 1. tis. pred Kr. až po koniec doby rímskej. Práca sa skladá z textovej časti (42 strán), súpisu literatúry a použitých antických prameňov (9 strán) a obrazovej prílohy (33 obrázkov na 15 stranách).

Záverečná práca sa vyznačuje veľmi dobre zvolenými cieľmi ako i spôsobom ich dosiahnutia. Na tomto mieste treba vyzdvihnúť, že študent si danú tému, ktorá vyžaduje nielen štúdium pomerne rozsiahlych antických prameňov, ale i prienik s inými vedeckými disciplínami (medicína) a využitie tomu zodpovedajúcej terminológie, vybral sám. Rovnako sa autorova práca, s ohľadom na stupeň štúdia, vyznačuje solídnu znalosťou materiálnej kultúry a sekundárnej literatúry – aj keď v oboch prípadoch by bolo potrebné doplnenie o aktuálne práce, najmä s ohľadom na nálezy z gréckeho sveta a rímskych provincií (cf. Gaitzsch 2005, Müller-Dürr 2015). Opierajúc sa o dané aspekty podáva autor zaujímavý prehľad o rímskej medicíne, jej vývoji ako i vybavení, so zhrnutím v záverečnej časti (s. 51–52).

Napriek vyššie uvedenému sa nachádzajú v texte početné nepresnosti a chyby, ktoré podstatne zhoršujú celkový dojem z inak usilovne vypracovanej práce:

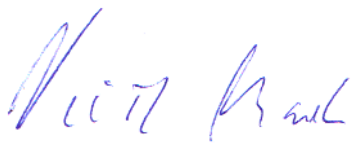
V prvom rade je to štruktúra práce, a najmä obsah úvodnej kapitoly, ktorá narúša inak kompaktný manuskript. Od toho sa ďalej odvádza aj titul práce, ktorý – podľa môjho názor – vyžaduje korekciu s ohľadom na prebytočný pojem „ikonografia“. Ale najskôr k prvému bodu: Úvodná kapitola slúži skôr ako úvod v zmysle nemeckého *Einleitung* a menej ako vedecký úvod (nem. *Einführung*), v ktorom by mali byť predstavené hlavné ciele a metodika

práce – v autorovom prípade je rozvedený len prehľad minulého a aktuálneho vedeckého bádania. Rovnako „mäťúco“ a „ťažkopádne“ pôsobí už na prvý pohľad aj nasledujúca kapitola (2), čo najlepšie ilustruje chybné vybraný titul druhej z troch podkapitol (2.2 „Shrnutí řecké medicíny před římskou nadvládou“). Lepšie zvolené názvy ako i vedeckejšia forma písania by v tomto prípade zamedzili menovaným chybám.

Celkový obraz narúšajú ďalej početné chyby pri práci ako s primárnymi, tak aj so sekundárnymi prameňmi. Na viacerých miestach chýbajú citácie antických ako i súčasných autorov (napr.: s. 11 – viacerí autori bez citácie, s. 12 – P. A. Baker, s. 13 - „Pravděpodobný důvod toho, proč tito muži zastávali i role léčitelů, je samotný ideál funkce *pater familias* jako ochránce rodiny se všeobecným rozhledem společně se vzděláním citát. Tento koncept byl i později vyzdvihován autory jako Plinius starší či Aulus Cornelius Celsus citát...“, s. 30 - „Pokud vynecháme přímé popisy práce mediků od odborníků (Celsus, Galenus atd. - citát“). V prípade archeologických výskumov sa autor odvoláva skôr na sekundárnu literatúru a necituje primárne zdroje, resp. výkopové publikácie: napr. Pompeje (s. 24). Taktiež sa v texte vyskytujú práce, ktoré nie sú uvedené v zozname literatúry (s. 16, Allen-Mininberg 2005)

V záverečnej kapitole (5) je to najmä nie veľmi vhodné použitie termínu „typológia“. Opierajúc sa o samotné zdôvodnenie autora (s. 35) a skutočnosť, že typológia rímskych lekárskejších a chirurgických nástrojov bola už viackrát predložená, tak by bolo vhodnejšie použiť pojem „prehľad“, ktorý lepšie zodpovedá charakteru samotnej kapitoly, ktorá ma za cieľ predstavenie jednotlivých objektov známych z archeologických kontextov (a ikonografie). Ak by sme sa totiž striktne pridržali termínu „typológia“, tak by zmieny zoznam musel byť zodpovedajúco štruktúrovaný podľa presne definovaných kritérií ako sú morfológia, funkcionalita, chronológia, chorológia atď.

Napriek vyššie zmieneným výhradám som presvedčený, že predložená práca Šimona Bulířa spĺňa všetky požiadavky kladené na záverečnú prácu.

Didim, dňa 30.08.2017